

Københavns Kommunes Miljøkontrol påpeger, at redegørelsen fra Cremer and Warner stort set svarer til, hvad der i tidligere kommentarer er anført af Miljøkontrollen, og man mener ikke, at CWLs konklusion kan drages på grundlag af de i rapporten omtalte vurderinger af risikoen ved andre kloranlæg.

Københavns Magistrats 5. afdeling kan ikke acceptere den del af redegørelsens konklusion, som omhandler relationen mellem børnehaven og Dansk Sojakagefabrik.

Beboerforeningen Bryggegrupperne kommenterer rapporten i skrivelse af 9. november 1986. Der henvises blandt andet til, at også de af CWL foretagne konsekvensberegninger forudsiger katastrofale konsekvenser, hvorfor en tilladelse til at opretholde driften af kloralkalianlægget ikke kan accepteres.

Møde med Beboerforeningen Bryggegrupperne, Islands Brygge

Miljøankenævnet har den 3. december 1986 holdt et møde med repræsentanter for beboerforeningen, hvor foreningen yderligere uddybede sine synspunkter. Mødet bidrog til Miljøankenævnets forståelse af sagens baggrund og beboernes holdning.

Det oplystes blandt andet, at forældrerepræsentanter for børneinstitutionerne i forbindelse med genopbygning af en nedbrændt institution i 1979 søgte at få institutionen flyttet med henvisning til klorrisikoen.

Det fremgik af drøftelserne, at beboerforeningen, Københavns Miljøkontrol og Miljøstyrelsen bygger deres betragtninger på det samme grundlag – samme litteratur og samme rapporter. Det var Miljøankenævnets indtryk, at beboerforeningen mente, at foreningen havde modtaget alt relevant materiale, og at man ikke havde ønske om indhentning af yderligere oplysninger eller gennemførelse af yderligere undersøgelser.

Beboerforeningen har i skrivelse af 24. januar 1987 givet udtryk for, at foreningen forventer, at Miljøankenævnet i sin afgørelse af klagesagen udtrykkeligt tager stilling til foreningens påvisning af grove beregningsfejl m.v. i forudsætningsgrundlaget for Miljøstyrelsens afgørelse, og i Miljøstyrelsens redegørelse af 18. november 1985 til Miljøankenævnet. Beboerforeningen henviser til ankeskrivelsen af 1. juni 1985 side 9-17 og til for-

eningens skrivelse af 24. januar 1986 til nævnet.

Ledelses- og sikkerhedsforhold på virksomheden

Ved et meget stort antal ulykkestilfælde har den menneskelige faktor spillet en afgørende rolle for ulykkens indtræden og omfang. Det må derfor være af afgørende betydning, at ledelsen af virksomheden, erfaring og uddannelse af medarbejdere på virksomheden, driftsinstruktioner og arbejdsmiljø er af høj kvalitet for bedst muligt at sikre, at menneskelige fejl og forsømmelser ved anlæggets drift ikke sætter et effektivt virkende teknisk sikkerhedssystem ud af kraft.

Med henblik på afklaring af disse forhold har Miljøankenævnet indhentet en redegørelse fra DS for, hvorledes ledelsesforholdene for driften af kloralkalianlægget er organiseret, hvilke drifts- og tilsynsfor skrifter der foreligger, og en redegørelse for uddannelsen af personalet m.m.

Miljøankenævnet har fra DS modtaget en redegørelse af 4. juni 1986 om disse forhold. Redegørelsen blev suppleret og uddybet ved Miljøankenævnets besigtigelse af virksomheden tirsdag den 17. juni 1986.

Med hensyn til Miljøstyrelsens vilkår 14 om betjeningsinstruktion for fjernbetjeningsventiler efter arbejdstid oplyser DS, at ved klortapningens ophør skal rørledninger tømmes for flydende klor, hvilket sker til lagertank 10 (»tom tank«). Manøvren varer kun et par minutter, og arbejdsstedet forlades ikke under manøvren.

Vagtpersonalet har altid eftersat dette. Pligten er yderligere understreget i instruktionen.

For at undgå overflødigt bureaukrati foreslår DS, at Miljøstyrelsens vilkår 17 om afholdelse af sikkerhedsinstruktioner 2 gange årligt og meddelelse til tilsynsmyndigheden, Københavns Kommune, ændres til: »Der føres journal over deltagerne i de halvårslige sikkerhedsinstruktioner for betjeningspersonale.«

Om ledelsesforholdene henviser DS til en medsendt organisationsplan for kloralkalianlægget.

Det fremgår af planen, at anlægget er under daglig overordnet ledelse af en afdelingsingeniør, og at de forskellige afdelinger (pro-